

Bydgoszcz, dnia 12 sierpnia 2016 roku

prof. Andrzej Łęgowski
dziedzina sztuki muzyczne
dyscyplina instrumentalistyka

Recenzja pracy doktorskiej magistra Tomasza Gluski
Transkrypcja jako proces twórczy czy odtwórczy
na podstawie wybranych opracowań utworów na trąbkę
dokonanych przez Timofeja Dokshizera

Zleceniodawca opinii

Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Wydział Instrumentalny pismo z dnia 30.06.2016 roku, zlecenie podjęte na podstawie decyzji Rady Wydziału Instrumentalnego na podstawie art. 14 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz.595 ze zm. w Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 27.07.2005 r.).

Dotyczy

1)Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy 49/2012 z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie wszczęcia na wniosek mgr Tomasza Gluski z dnia 8 listopada 2012 r. przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz.595, ze zmianami Dz.U. nr 164 poz. 1365 z dnia 27.07.2005 r. tekst jednolity art. 6 ust. 1-3) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Liczba uprawnionych członków Rady wynosi 23 osoby.Na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2012 r. roku było obecnych 13 uprawnionych członków Rady.

W sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego oddano 13 ważnych głosów. Za wszczęciem przewodu 13 głosów. Głosów przeciw wnioskowi oraz głosów wstrzymujących się nie było.

W sprawie wyznaczenia promotora oddano 13 ważnych głosów. Za wnioskiem 13 głosów. Głosów przeciw wnioskowi oraz głosów wstrzymujących nie było.

Liczba uprawnionych członków Rady wynosi 23 osób. Na posiedzeniu w dniu 14 maja 2013 r. było obecnych 13 uprawnionych . Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

W sprawie wyznaczenia recenzentów pracy doktorskiej mgr Tomasza Gluski przebieg głosowania był następujący:

W sprawie wyznaczenia prof. zw. Igora Cecocha oddano 13 ważnych głosów za wnioskiem. Głosów wstrzymujących oraz przeciwnych nie było.

W sprawie wyznaczenia prof. zw. Andrzeja Łęgowskiego oddano 13 ważnych głosów za wnioskiem. Głosów wstrzymujących oraz przeciwnych nie było.

Do nadesłanego mi przez Pełnomocnika d. s. Postępowani Przewodowych magistra Szymona Olszańskiego Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego pisma sygnowanego datą 30.06.2016 roku informującego o wyznaczeniu mojej osoby przez Radę Wydziału recenzentem pracy doktorskiej mgr Tomasza Gluski zatytułowanej:

Transkrypcja jako proces twórczy czy odtwórczy na podstawie wybranych opracowań utworów na trąbkę dokonanych przez Timofeja Dokshizera.

oraz dorobku artystycznego mgr Tomasza Gluski została dołączona przygotowana przez doktoranta oraz dziekanat następująca dokumentacja:

- 1) Praca doktorska mgr Tomasza Gluski,
  - 2) Uchwała 49/2012 Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego oraz wyznaczenia prof. zw. dr hab. Romana Grynia promotorem pracy doktorskiej,
  - 3) Uchwała 50/2012 Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie wyznaczenia recenzentów pracy doktorskiej mgr Tomasza Gluski.
- Recenzentami zostali prof. zw. Igor Cecocha oraz prof. zw. Andrzej Łęgowski,
- 4) Lista obecności na posiedzeniu Rady Wydziału Instrumentalnego w dn. 20.11.2012 r.
  - 5) Lista obecności osób uprawnionych do głosowania w sprawach przewodowych obecnych na posiedzeniu w dn. 20.11.2012 r.
  - 6) Imienny wykaz osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego stanowiących minimum kadrowe Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego do uprawnień dotyczących nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki muzyczne dyscyplinie Instrumentalistyka,
  - 7) Protokół z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 20.11.2012 r. zawierający Uchwały nr 49/2012 oraz 50/2012 w sprawach:

wszczęcia przewodu doktorskiego mgr Tomasza Gluski
wyznaczenia promotora w osobie prof. zw. Romana Grynia
wyznaczenia recenzenta w osobie prof. zw. Igora Cecocha
wyznaczenia recenzenta w osobie prof. zw. Andrzeja Łęgowskiego

Wymieniony protokół zawiera przedstawione przez Komisję Skrutacyjną wyniki głosowań.

Złożona przy wniosku przez kandydata praca doktorska oraz dokumentacja spełnia formalne wymagania art. 13 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

(Dz. U. nr 65, poz.595, wraz ze zmianami Dz. U. nr 164, poz 1365 z dnia 27.07.2005 r.), oraz §1 pkt 1-3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15.01.2004 roku w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora, tekst jednolity (Dz. U. Nr 15 poz.128 wraz ze zmianami Dz. U. nr 252, poz. 2124 z dnia 15.12 2005 oraz Dz. U. Nr 153, poz 1094 z dnia 17.08.2006 r.).

Podstawowe dane o kandydacie

Pan Tomasz Gluska urodził się 12 lipca 1981 roku w Bydgoszczy. Naukę gry na trąbce rozpoczął w Zespole Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy w klasie Haruto Yoshidy i mgr. Zbigniewa Zygmunta.

Studia wyższe odbył w klasie trąbki prof. Romana Grynia w Akademii Muzycznej im.

F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Dyplom z wyróżnieniem uzyskał w roku 2006.

Jest laureatem wyróżnienia na oraz nagrody ufundowanej przez Urząd Miejski w Gdańsku na III Międzynarodowym Konkursie Gry na Instrumentach Dętych Blaszanych w Gdańsku.

Na podkreślenie zasługuje udział w wielu kursach prowadzonych przez wybitnych trębaczy i pedagogów. Oto ważniejsi pedagodzy kursów: Andrew Balio, Konradin Groth, Richard Giangliulo, Alex Jokiipi, Richard Carson Steuart, Manfred Bockschweiger oraz Gabor Boldoczki. Pracę zawodową rozpoczął w 2004 roku jako muzyk solista w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy. W tym samym roku podjął współpracę z Zespołem Szkół Muzycznych jako nauczyciel klasy trąbki. Pracę w Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy rozpoczął w 2006 roku. Niezależnie od pracy w orkiestrze prowadzi działalność jako solista i kameralista. Współpracował z wybitnymi dyrygentami i solistami koncertów symfonicznych. Wśród dyrygentów wypada wymienić Wojciecha Michniewskiego, Marka Pijarowskiego, Eugene Tzigane, Antoniego Wita oraz Jerzego Maksymiuka. Prowadził kursy dla trębaczy i pedagogów w Szczecinku oraz Letniej Akademii Instrumentów Dętych Blaszanych Yamaha Brass Masterclass w Opolu.

Ocena Pracy Doktorskiej

Praca doktorska mgr Tomasza Gluski składa się z nagrania utrwalonego na CD oraz części opisowej stanowiącej integralną całość z przedstawionym nagraniem.

Część opisowa nie podaje daty i miejsca zrealizowania nagrania. Nie zawiera również nazwiska realizatora nagrania.

Wykonawcy przygotowali utwory z ogromną starannością. Dotyczy to przede wszystkim uzyskanego brzmienia trąbki oraz fortepianu. Stranność w zakresie intonacji oraz proporcji brzmienia to kolejne cechy zrealizowanej płyty.

Należy podkreślić niezwykle wysoki poziom nagrań. Przestrzeń i klarowność dźwięku pozwala śledzić patrie obojga wykonawców bez zakłóceń. Uzyskana w ten sposób jasność koncepcji interpretacyjnej pozwala na pełny odbiór artystyczny i intelektualny dokonanego nagrania.

W patrii trąbki Tomasz Gluska uzyskał bardzo interesującą barwę dźwięku trąbki. I co równie ważne wyrównanie brzmienia w całej skali. Zarówno niskie jak i wysokie dźwięki w skali trąbki tworzą spójną frazę nie powodując rozbicia na osobne części.

Ważna informacja dotycząca wyboru instrumentów do nagrania znajduje się na str.43 części opisowej. Pomimo tego, że Timofei Dokshizer przewidział wykonanie partii trąbki na instrumencie w stroju B mgr Tomasz Gluska zdecydował się użyć dwóch instrumentów w stroju C oraz w stroju B. Zabieg ten spowodował uzyskanie większej lekkości gry w częściach I, III i IV. Natomiast realizacja części II na trąbce w stroju B przyniosła większą głębię brzmienia oraz bardzo spójne frazy.

Uwagi do części opisowej

Podział treści w części opisowej jest czytelny i dzieli tekst konsekwentnie na omawiane problemy.

Rozdział pierwszy jest poświęcony problematyce nazewnictwa. Wbrew obiegowym poglądom zakresy pojęciowe rozmaitych nazw często się nakładają, jednak przez innych badaczy uważane są za odrębne.

Analiza obcojęzycznych nazw omawianych pojęć pokazuje różnice w ich umiejscowieniu w systemie badań. Na przykład wymienne używanie określeń *transkrypcja* oraz *opracowanie* powoduje różne użycie tych terminów. Przedstawione zostały poglądy następujących badaczy: Zdzisława Stolarczyka, Macieja Gołąba, Anny Brejty. Autor powołuje się też na definicję przedstawioną w *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* Kassel-Bassel (1994).

W zakończeniu rozdziału autor przedstawia przyjęte przez siebie rozumienie terminów.

Rozdział drugi w całości poświęcony został wybitnemu wirtuozowi trąbki Timofeiowi Dokshizerowi. Każdy z ważnych aspektów życia trębacza i pedagoga przedstawiono w osobnym podrozdziale.

Biografia artysty opisuje ważniejsze etapy życia, zdobywanie wykształcenia muzycznego, przyczyny zmiany miejsc zamieszkania oraz późniejsze kłopoty ze zdrowiem.

W podrozdziale poświęconym karierze wirtuoza znajduje się zestawienie 44 płyt stanowiących spis ważniejszych nagrań. Ilość nagrań i szeroki repertuar poświadczają niezwykle talent T. Doshizera.

Kolejny podrozdział to działalność pedagogiczna wybitnego muzyka. Jego działalność pedagogiczna obejmuje ponad 40 lat oraz ponad stu wychowanków.

Czwarty podrozdział dotyczy dokonań wirtuoza i pedagoga w zakresie transkrypcji utworów najczęściej na trąbkę i fortepian. Wykaz zawiera 79 utworów, ale podpis pod tabelą określa, że są to tylko najważniejsze opracowania.

Zebrane w tym rozdziale dokonania pokazują jak wielkim muzykiem i pedagogiem był Timofei Dokshizer.

Rozdział trzeci jest szczegółową analizą transkrypcji *Koncertu* op.35 Dymitra Szostakowicza oraz *Błękitnej Rapsodii* George'a Gershwina.

Przed odniesieniem się do przeprowadzonej analizy należy podkreślić bogaty materiał nutowy stanowiący podstawę badań.

Koncert fortepianowy Dymitra Szostakowicza został przedstawiony w trzech wydaniach oraz nagraniu płytowym.

Błękitna Rapsodia George'a Gershwina jest analizowana na podstawie pięciu materiałów nutowych oraz nagrania płytowego.

Dzięki bogatemu materiałowi porównawczemu możliwe było wskazanie błędów edytorskich co pozwoli przyszłym wykonawcom na ich uniknięcie.

Przeprowadzona analiza jest niezwykle szczegółowa i dokładna. Na jej podstawie można prześledzić tok poszukiwań Timofeia Dokshizera przy zachowaniu oryginalnej instrumentacji oraz przeinstrumentowaniu niektórych fragmentów obu utworów.

W transkrypcji *Błękitnej Rapsodii* George'a Gershwina Dokshizer ingeruje w chronologię materiału muzycznego. Zabieg ten daje ciekawy choć nieco zaskakujący efekt.

Kolejny rozdział to Wnioski końcowe, gdzie autor pracy wraca wyraźnie do myśli o procesie twórczym wyraźnie obecnym w prezentowanych transkrypcjach.

Na zakończenie tych uwag należy podkreślić niezwykle staranne opracowanie całego tekstu. Opis jest klarowny i pozwala śledzić wiele szczegółów transkrypcji obu utworów.

Ocena osiągnięć artystycznych

Działalność artystyczną mgr Tomasza Gluski można rozpatrywać w dwóch podstawowych obszarach.

Pierwszy z nich to ponad dziesięcioletnia praca na stanowisku trębacza solisty w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy. W trakcie pracy w filharmonii wykonał wiele partii w utworach będących podstawą repertuaru symfonicznego. Wymienić można takie jak: G. Gershwina *Błękitną rapsodię*, D. Szostakowicza *V* oraz *IX Symfonię*, G. Mahlera *I*, *V* oraz *IX Symfonię*, I. Strawińskiego *Symfonię Psalmów*, B. Bartoka *Koncert na orkiestrę*, H. Berlioza *Symfonię fantastyczną*, K. Pendereckiego *Polskie requiem* oraz R. Straussa *Życie bohatera*.

Drugi obejmuje koncerty solowe i muzykę kameralną. Jako solista występował w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, w Akademii Muzycznej w Gdańsku, w Szkole Muzycznej w Szczecinku, w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, a także w kilku koncertach w kościołach z towarzyszeniem organów. Repertuar obejmuje znaczące utwory na trąbkę oraz koncerty z zespołem instrumentów blaszanych o różnorodnym repertuarze..

Ocena osiągnięć dydaktycznych

Mgr Tomasz Gluska podjął pracę jako nauczyciel klasy trąbki w roku 2004 w Państwowym Zespole Szkół Muzycznych im. A. Rubinseteina w Bydgoszczy. Jest pedagogiem tej szkoły do dnia dzisiejszego. Za swoją pracę otrzymał dwukrotnie Nagrodę Dyrektora Szkoły w latach 2007 oraz 2008.

Na podkreślenie zasługuje fakt wielokrotnego uczestnictwa w kursach mistrzowskich prowadzonych przez wybitnych nauczycieli. Kontakty ze współczesnymi metodami kształcenia z pewnością wpływają na poziom prowadzonych przez niego zajęć.

Od 2010 roku jest często zapraszany jako wykładowca warsztatów dla młodych instrumentalistów. Od roku 2006 prowadzi zajęcia w Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Współpracuje z profesorem Romanem Gryniem. Przyjęta metoda pracy polega na takim podziale godzin by studenci mieli zajęcia z oboma pedagogami. Miałem możliwość oceny poziomu przygotowania studentów do egzaminów i konkursów. Uważam, że zajęcia są prowadzone w sposób wyraźnie podnoszący możliwości wykonawcze wszystkich studentów.

Konkluzja

Podsumowując powyższe uwagi stwierdzam, że działalność artystyczna mgr Tomasza Gluski jest prowadzona w szerokim zakresie. Obejmuje pracę na stanowisku trębacza solisty w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, współpracę z zespołami instrumentów dętych blaszanych, działalność na polu kameralistyki oraz koncerty solowe.

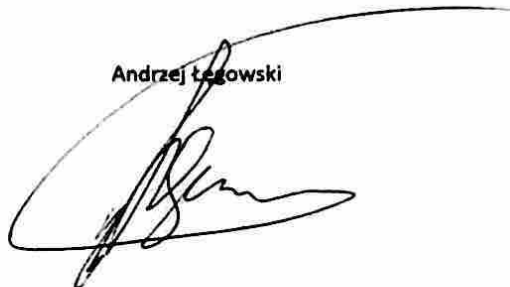
Przedstawiona dokumentacja ukazuje muzyka o dużej aktywności w zakresie wykonawstwa i pedagogiki.

Nagranie utworów D. Szostakowicza i G. Gershwina zostało przygotowane na wysokim poziomie.

W mojej ocenie przedstawiona praca doktorska spełnia wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz.595, ze zmianami Dz.U. nr 164 poz. 1365 z dnia 27.07.2005 r. tekst jednolity art. 6 ust. 1-3)

Pracę doktorską mgr Tomasza Gluski przyjmuję.

Andrzej Łęgowski

A large, stylized handwritten signature in black ink, which appears to be 'A. Lęgowski', written over the printed name.